

Tandori Dezső

Vokabuláré

Seurat-Pollock

*Hogy. Elfogadjam?
Magamnak? Adjam?
Elfogadjam magamnak?
Magamnak adjam.
Hogy? El? Fogadjam?
S minden cakkpakk. Gyakorlat.*

*Az van. Annyira.
Annyira módja.
Hogy van. Ha nem. Észlelném.
Nincsen-járásom.
Bolond-válásom.
Elhibbanásom lelném.*

*Nem-tudom-mindegy.
Mi volt. Nem mind. Egy.
Mind-egy mi-volt. Mindemnek.
Vagy. Már világra.
Vagy már továbbra?
Már csak látás. Csak mintegy.*

*Tér tökéletlen.
Engedélyében.
Híj engedi. Mi híja?
Ha ezzel kezdve.
Nem érintkezve.
Két-fél-közepe héja.*

*S én. Érintkezni.
Vágnék – vagy semmi?
Érintkezni nem vágyom?
Nekivágásban.
El. Visszájában.
Nem éri maradásom.*

Szomszéd faluba.
Kafka. Rokona.
Ifjan se érne el már.
Nincs. Amit enne.
Nincs már étele.
Éhezés. Művésze. Szár.

Nem kérek. Enni.
S találkozni.
Se bárhova-járások.
Se hogy. Felérni.
S ha két lépcsőnyi.
Járművet meg nem mászok.

Semmi. Különbség.
Ez már végsőség?
El. El nem érintése.
Meg. S nem térítés.
Vissza. Kerítés.
Két-fél-se teljesébe.

Tűnt. Veled. Ez. És:
Műveletezés.
Megtünedezés vissza.
Tükrön tűnt. Veled.
Fele-képzelet.
Alak-nincs alakítja.

Kettő. Egyébre.
Látvány: se-félre.
Egyéb módra felettébb.
A megfogyottság.
Önmaga-mód. Tág.
Jár. Megállja feleztét.

Haldoklom vele?
Mit ér jellege?
Suttogom: Vagy ordítom!
Az ösvény. Mentén.
Ön. Ten. Eresztvén.
Nincs valóm. Nincs így. Titkon.

Nincs. Hogy. Ön: en: ten.
Mind-egyre. Vesztem.
Elvesztem. Mégis: szava.

Ön, ten, en: nem én.
Fagy. Hogy önteném.
Vérfagyaló szó. Hova.

Lepedő álom.
Fele párnádon.
Cipelnek. Mit, mentenek!
Éj, fél-álmatlan.
Reménye-sincs. Van.
Jaj, míg élni bírt. Veled.

Eddig. Újdonat.
Párna. Fej alatt.
Fejed közös, párnád. Nem.
Mely kimódolat!
Omló karcolat.
Visszahúzzam. Ellökjem.

Csak ismételjem.
Nyugágy-csík. Teljen.
Időnk telte. Csak mintha.
Ha majd haldoklom.
Ezt se suttogom.
Párnám kéz igazítja.

S vissza. Kimúlta.
Időknek. Tiszta.
Szem. Látását. Nem hozza.
Mind több. Azon van.
Ma. Multhatatlan.
Nem múltó, mert nincsen ma.

Napnak. Fel. Teltén.
Tűntén-már-keltén.
Mégkörnyűlködve véle.
Mégszörnyűlködve.
Akármí. Kedve?
Nincs mi könnyebbülésre.

Csak mi másképp megy.
Másképp megy: elegy.
Bárhogy. Megy: másképp: nem: megy.
Megy. Másképp-nem-megy.
De másképp nem megy.
Elegy. Sehogy. Ami megy.

*Megvan. Nincs meg jól.
Nem szól. Visszaszól.
Teljesebb. Némasága.
Amit elért már.
Csüggedő. Széttár.
Mint bűvész három lába.*

*Talpát feldobva.
Mint bolondgomba.
Érzem. Visszaérkezem.
Kétségbeesve.
Mi bűvészetre.
Dobom szét három kezem.*

*Ha elérkeztem.
Megvan. Megkezdtem.
Megvan. Erre végeztem.
Befejezésre.
Sosem kezdésre!
Sosem újra. Ha kezdem.*

„Ahogy nincs úgy: van!” (Pontverskötetből)

*Ahogy nincs úgy. Van.
Szóltam. Nem. Mondtam.
Ami-semmije. Két fél.
Két fél semmije.
Csak már lassan se.
Gyorsan ehhez. Főbbképp ne.*

*A világban. Csak.
Kívüle. Lassabb.
Gyorsabb. Semmi sebesség.
Világban élni:
Kívüle élni.
Nevetség. Ha lehetőség.*

*Még sok minden ér.
Érdekel. Ennél.
Több. Hogy semmi nem. S az se.
Még mit csinálnék!
Nincs arra szándék.
Megadja. Akarat-se.*

Mit nem csinálnék!
Semmi. Híj szándék.
Hiú szándék-se-szándék.
A nekem. Szánt ég.
A szántot ég. Mit vetnék.
Úgy-nincs-ahogy. Aratnék.

Vihar siratott kedvét.
A nincs-ahogy-van van még.

* * *

Magánröhejben.
Köznevetségben.
Voltam. Egykor jobb kedöben.
Az adu-odu!
Kafkai-tokú.
Féleütés formájú.

Harang. Ha. Félre.
Zendül. Ütése.
Vala a szív verése.
A szív létrája.
Már két fokára.
Nem ér fel testem lába.

Lelkem lába: meg.
Bele se remeg.
Kezdeményezéseket.
Mert nem mehetett.
Tovább se tehet.
Se maga. Se dermedet.

Nem lépkedek. Mód felett.
Mód alatt. De majd ha nem.
Mikor majd ténylegesen.
A földön. Lent maradok.
Fél könyékig se tudok.
Értelembe megfutok.

Nincs értelem! Mit tudok!
Állnak haláludvarok.

Nincs-mozgásom ott forog.

* * *

*Nem is haragszom.
Mit! Vágy. Csak álmon.
Egykor volt. Álom vágya.
Teljes vágyálom.
Ma csak: hogy alszom.
Remélem. Nem sokára.*

*A többi megvan.
Magam ne halljam.
Az élet nem én vagyok?
Megtanulom még.
Ha nincs különbség.
Folytatódok. Pusztulok.*

*Pusztulás folytat.
Kezdetektől. Csak.
Nem csak. Aztán csak semmit.
Az elalvástól.
Félek, hogy távol.
Közele semmit se nyit.*

*Akármi. Szavak.
Erre. Bíztnak.
Fél-tudott elalvásra.
Nincs eminnenje.
Nincs kevesebbje.
Túlzáson-túl túlzása.*

*Csak kevés bármi másra.
Az alvás csak alvásra.
Mégis a föld csodája.
Csak a föld földje.
Kiált: Föld! Költve.
Nap-sötétjét kiköltve.*

*A fény az éj tojása.
Égi költő-tudása.*

J. A.-nak

Nem „vissza”!

*Akármi kétely.
Akármi féltre.
Bizonyossággal vissza.
Akármi. Két. El.
Kétellyel. Fél. Fel.
Delét éjbe elissza.*

*Mint bolondgomba.
Mind ugyanabba.
Csak netovábbja. Tiszta.
A domb. Tiszta sor.
Hídjával dombsor.
Gombája-terítéssel.*

*A lobogások.
A netovábbok.
Rézsűk. Vonat-várások.
Házak. Fasorban.
Hányszor futottan.
Léghuzat-vissza dobban.*

*S nem jobban. Ablak.
Minden vonatnak.
Félkönyék csak. Oldalból.
Léghuzat dombja.
Szertedobogva.
Lég kincs őrzete volna.*

*Ha beomolna.
A domb oldala.
Vonatja lezuhanna.
A sok utas. Széthullna.
Tárcsát emelsz. Álmodva.
Mi rossz soha ne volna.*

Szólama hol van

*S a másik szólam.
Egy fele. Hol van.
Nem hiszem, hogy nem hiszem.
Már nem akarnék?
Ha felcserélték.
A tér eldobatlan jel.*

*Kocka. Dobatlan.
Itt feladatlan.
A tér a telj hiányjel.
Az sincs, hogy érzem.
Tárgy-se-sötét van.
Nem cserélődik téten.
Átkél, nap kél, le és fel.*

*El-se-múlt jöttön.
Mit rögtönöznöm!
Ez az egyetlen épség.
Körén-túl-jelző.
Végtelen-kettő.
Csonka kör. Végeivel.*

*Mi a teljes kör?
Ha vissza-gyötör.
Vagy ha csonka. Két véggel?
Való látszatod.
Túlzó vázlatot.
Mi volt végtelen-vészjel?*

*S mire jutsz. És mit érsz el.
Lábad lógatod kézzel.
Kezed két lábbal fogod.
Mire juttatod valód.
Toszó lék volt vázazód.
Tolószek gördít. Véggel.*

Kettőspontversek

*Sosem volt úgy még.
Szólva se szólnék.
Foghatatlan legyen csak.*

Semmi-jelhez jel.
Vagy ehhez sem kell.
Élő alak meg nem kap.

Előzve szavát.
Kél, szét, össze, át.
Nem. Igen. S vékonyodott.
Flangált. Meztelen.
Szó-alak-sosem.
S becsukta az ablakot.

* * *

Csak ily alakban.
A mondhatatlan.
Megvonagolhatatlan.
Csak képzeletben.
Annyi-se-lebben.
Szem húnytam: nyitottam.

Pontom behajtom.
A bomló ajtón.
Szál egyenese világ.
Már háttal látom.
Keményebb álom.
Fürtjei lassú csigák.

Vágyak egyikét.
Mind idegenét.
El nem éreti magát.

* * *

Mit már nem. Tehet:
Azt már meg lehet.
Képzelet-se. Lazítod.
Mégse-élvezet.
Megannyi volt-ok.
Kéj át nem hoz teljeket.

Kényeket. Holtok.
Kéz. láb összefog.
Mákok, diók, mogyorók.
S ez megvolt mind-mind!
A kert. Rend szerint.
Ily rendje int. El. Tekint.

Keveset írtam.
Bíznék papírban?
El. Lebeg alkonypírban.
Te drága-drága.
Mennyi parázna.
Hagynám. Mire. Felrázna.

Elmék latolnak.
Virrad új s új nap.
Kétfelé elragadnak.
Kellünk. S mi eltűnt?
Szárnyak felettünk!
Hű maradványnak, árnyak.

Aki voltál csak.
Nekem voltál. S hagyd.
Neked voltam. S hagytam-e?
Mi telt túl. Hitetlene?
Csalatás mi járt vele.
Mi hűségnek két fele?!

Idő betelhet.
Mérettelennek.
Két végén végtelennek.
Nagy végtelenség.
Benne kis mezsgyék.
Kenyeret szeletelnek.

Nem mások között.
Csak a várt idők.
Nem várt idők. Kéretlen.
Pont-közt-annyi-pont.
Önmagára. Ront.
Békéjén. Békételen.

Várom az időt.
Két rózsa között.
A „Gertrude Stein-i” rózsa.
A rózsa: nem más.
Rózsa. Hasonlás.
Bonyolultabb ne volna.

Közbevetethed.
Kétfelől leled.
A rózsa akkor. Rózsa.

*Ha rózsza, akkor.
Semmi, hogy máskor.
Nem, ha bármi más volna.*

A közbevetések

*Valami kellene.
Hadd tudnám, mi s mi ne.
Ha majd megtudom.
Körét nem futom.*

Ha egyszer

*Ha egyszer. Megvolt.
Kétszer folt hátán folt.
Volt hátán volt. Fok hátán.
Bizonyosságom.
Gyötrelme. Álom.
Könnyebbit hitvány. Háthám.*

Pontog szétlátott látvány.

A kész sorokkal

*Alakok állnak.
Csak részvilágnak.
Addig-otthonosságnak.
Örökválaszok.
Nád. Kérdőn forog.
Nyom-elé valóbb. Ne oszd.*

*Bárminek kétes.
Való színéhez.
Mindig magad vagy Godot-bb!
Nincs kép. Nincs elkent.
Vedd. Biztos mindent.
Más kétségét tudod.*

*Fele egészét.
Találgatod. Épp.
Véletlen kettősfele.*

Kétes csak addig.
Közép, hogy elhidd.
Balsors nincs-ki erdeje.

Ezt. Bármi fától.
Ott. Minden máshol.
Kétfelől mi szigetnek.
De ha lelkedben.
Így zárt. Köröd. Benn.
Két vége nincs körödnek.

Meg sem. Kezdődik.
Be. Sem-végződik.
Szakadéka ellen. Áll.
Vele valósabb.
Két fele szónak.
Közép-hallgatásra tár.

Tár. Mit tartalmaz.
Szólalásodnak.
Néma. Lelked. Hogy szó van.
Léle vagy elme.
Godot-ra kelve.
Ne túlozd. Csak mert túlnan.

Mit mire se ints.
Való másra sincs.
Csak részvilág-intelem.
Egész-romokban.
Mit tudj. Máshol van.
Áthat. Jelen-seholban.

Szó-kincsével. Se. Hogy van.
Sehogy van. Így csak úgy van.

Átsokasodás.
Álokoskodás.
Ez. Tudva tudd. Mire. Jut.
Vissza is mije.
Ha valamire.
Átkel. Léghuzakodás.

Tér-zúzakodás.
Máris tolakodva. Más.
Pontjából. Idő-futás.

*Leírt teljes. Kör?
Megtartva szétdől.
Csokrává-se. Váltóláz.*

*Ez tudva ne tudd.
Mivel mire jut.
A körré-rádnnyílt. Határ.
Vad rohanatban.
Híd-ív alakban.
Beton alakváltozás.*

*Hogy beferemeg.
Domb-töve helyed.
Bolondgombádat szeded.
Hogy helyben. Hagyod.
Nem felede. Ott.
Vissza-mása sincs veled.*

*Cél-köre. Térnek.
Fél-ív kísértet.
A vonat. Csak kísérlet.
Csak vélt eszmének.
Téveszméd. Kérde.
Nem kérdés. Fel sem éred.*

Tovább az Úgy nincs, ahogy van című kötet pontvers-alapján

*Ami kitérő.
Máris betérő.
Bármilyen betérő.
Át is. Kitérő.
Ami letérő.
A visszatérő.
Altér s feltér. Tő.
Felét kettőző.
Oszló és tépő.
Testnek gyötrelme eljő.
Mivel utolsó.
Mivel lesz első.*

— — — — —

Minden más: váltás.
Egymással: válás.
Félreállítás-átállítás:
Szó: való okosság:
Kevese-sokság:
Elég! Hogy szétfokozzák.

Magam egy foka.
Magam-máshova.
Egy fokig. Emitt. S ne mit?
Foknál megállok.
Szíoburok-hályog.
Bogyborogja. Mit értik?

Szétpattan. S májd áttűnik.
Üzetlen. Kéretlen itt.
Hagyja üzeneteit.
Tudd. Hogy van tova.
Bizton-tét. Hova.
Árad. Fojt. Még tétova: – – –

– – – – –
Tudjam, hol állok?
Túl széles árok.
Átérés-eszmélésre.
Minek fordultán?
Épp: téren, utcán.
Már mögöttem elérje.

Mit kell csinálni.
Túl széles. Állni.
Ebből-abból. Kivárni.
De ha kuszáltan!
Ha visszaváltan.
Élet se meghalásnyi.

Karzat a lélek.
Nincs-közönségnek.
Nincs-magadnak. Feledik.
Ha kormod körén.
Száll fel a kémény.
Háza nélkül áll el itt.

Eláll a gondolkodás.
Körén már nem oltja más.
Nem szítja más. Részvilág.

Előpróbája.
Köze-se-mása.
Utóbb már nem jut másra.

Körbeszéd váltja.
Pont-szátyársága.
Fut szét. Mi. Másra.
Üres végében.
Koromkéményben.
Jel. Semmi-sehovára.

— — — — —
Vokabuláré.
Almavirágé.
Szóttas szalmavirágé.
Cseresznyevirág.
Köszönti Seurat-t.
Falván nem látja Kafkát.

Kafka rokona.
Már nem. Sehova.
Egy szomszéd faluba. Nem.
Lépcsőt megjárni.
Jármű. Felszállni?
Nincs. Hogy élelmi. Szerem.
Erről. Majd máskor.
Majd semmi-ha-muláskor.
Lélek körében.
Kihaló térdem.
Nem érdem. Ha mit se kell.
Szót tép céljából.

Részekre törve.
S ha teljes körbe.
Eszmélésre-kivétel.
És nem fordultán.
Kuszálva múltán.
Elavultán kötelve.

Pár kiló. A test terhe.
Már nem bír. Járnai vele.
Nélküle is kényszere.
Fordulat. Beállt.
El. Volt. Amire járt. Zárt.
Elméje se másra. Várt.

Nem várt. Ez jött meg mire.
Arany szere. Szép szere.

Egykor ezt írtam.
Semmi van. De van.
Magad is hogy léped át.
Sehol nem járok.
Rézsún gombázok.
Szárnyak: nagy és kis kabát.

Erdő szedrére.
Bolond kedvére.
Mi így a sehol? És hol?
Ne járj te végre!
Sose jöjj. Felől. Alól.
Szív szene dekkol.

Melletted ül. Jön.
Madarad. Üljön.
Főmedvéd a válladon.
Túl széles árok.
Ahogy. Nem járok.
Túl-magam. Híján. Lenyom.

Édes Istenem.
Hadd megköszönjem.
Minden élelmi szerem.
Él. El. Mi-szeren?
Mondja Arany. Mondja. Szép.
Kétfelől sziget szerét.

Él. El. Mi. Szere.
Szerelmi szélen.
Ám. De. Erről. Más. Kor-még.
Most. Nincs most. Végzem.
Madaram nézem.
Medvém. Vokabulárém.

Túl széles árok mezsgyém.
Még ha járnám, se tenném.
Ön, te, en: egyik se én.
Az egzisztenciálé
is csak baszkuváré,
ha nem tematizálatlan.